

حقوق فضای سایبر

www.ketab.ir

تألیف:

احمد کمال

ترجمه:

دکتر محمد رضا حسینی

سرشناسه: کمال، احمد، ۱۹۳۸ - م.

Kamal, Ahmad, 1938

عنوان و نام پدیدآور: حقوق فضای سایبر/ تألیف احمد کمال؛ ترجمه محمدرضا حسینی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات حقوقی، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۳۴۴ ص.

شابک: 978-622-7932-00-3

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: The low of cyber-space

یادداشت: کتابنامه: ص. [۳۳۵] - ۳۴۴.

موضوع: اینترنت -- قوانین و مقررات

Internet -- Law and legislation

شبکه‌های کامپیوتری -- قوانین و مقررات

Computer networks -- Law and legislation

شناسه افزوده: حسینی، محمدرضا، ۱۳۴۹ بهمن - مترجم

رده‌بندی کنگره: K۵۶۴

رده‌بندی دیوئی: ۳۴۳/۰۹۹۹

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۳۳۶۶۵

اطلاعات رگورد کتابشناسی: فیبا

حقوق فضای سایبر

تألیف: احمد کمال

ترجمه: دکتر محمدرضا حسینی

حروفچینی: موسسه فرهنگی حقوقی سینا

صفحه‌آرایی: زینب حاجت‌محمد

طرح جلد: محمدحسن عرفان‌منش

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۸۰۰۰۰ تومان

چاپ و صحافی: اعتماد

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۹۳۲-۰۰۰-۳

ناشر: حقوقی

نشانی: تهران، پاسداران، میدان هروی، خیابان وفامنش، بالاتر از مجتمع قضایی غدیر، بن‌بست ابنوس، پلاک ۲۹.

طبقه سوم، واحد ۶

تلفن: ۲۶۷۵۸۶۱۷ - ۲۶۹۱۳۰۷۳

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۱	پیش‌گفتار
۱۵	پیش‌گفتار مترجم
۱۷	مقدمه
۲۱	فصل ۱. تعاریف
۳۳	فصل ۲. حق دسترسی
۳۳	مسئله
۳۵	متن‌های موجود
۳۸	نقاط ضعف
۳۹	راه‌حل پیشنهادی
۴۱	فصل ۳. ناشناس بودن
۴۱	مسئله
۴۲	متن‌های موجود
۴۳	نقاط ضعف
۴۵	راه‌حل پیشنهادی
۴۷	فصل ۴. حفاظت از داده‌ها
۴۷	مسئله
۴۸	متن‌های موجود
۵۱	سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا - اقیانوسیه (APEC)
۵۱	نقاط ضعف
۵۴	راه‌حل پیشنهادی
۵۷	فصل ۵. نرم‌افزار و رمزگذاری
۵۷	مسئله
۵۸	متن‌های موجود
۵۹	نقاط ضعف
۶۱	راه‌حل پیشنهادی
۶۳	فصل ۶. کد مخرب
۶۳	مسئله

۶۴	متن‌های موجود
۶۵	نقاط ضعف
۶۶	راه‌حل پیشنهادی
۶۷	فصل ۷. هرزنامه
۶۷	مسئله
۶۹	متن‌های موجود
۷۲	نقاط ضعف
۷۴	راه‌حل پیشنهادی
۷۷	فصل ۸. خشونت سایبری
۷۷	مسئله
۷۷	متن‌های موجود
۷۸	نقاط ضعف
۷۹	راه‌حل پیشنهادی
۸۱	فصل ۹. مزاحمت سایبری
۸۱	مسئله
۸۲	متن‌های موجود
۸۴	نقاط ضعف
۸۶	راه‌حل پیشنهادی
۸۹	فصل ۱۰. دام سایبری (کمین سایبری)
۸۹	مشکل
۹۰	متون موجود
۹۳	نقاط ضعف
۹۴	راه‌حل پیشنهادی
۹۷	فصل ۱۱. سرقت هویت
۹۷	مشکل
۹۸	متون موجود
۱۰۰	کمیته کارشناسان شورای اروپا در زمینه جرم در فضای سایبر، کنوانسیون جرائم سایبری ۲۰۰۱
۱۰۰	نقاط ضعف
۱۰۲	راه‌حل پیشنهادی

فصل ۱۲. تروریسم سایبری	۱۰۳
مشکل	۱۰۳
متون موجود	۱۰۷
نقاط ضعف	۱۰۹
راه حل پیشنهادی	۱۱۳
فصل ۱۳. جنگ سایبری	۱۱۵
مشکل	۱۱۵
متون موجود	۱۱۸
نقاط ضعف	۱۱۹
راه حل پیشنهادی	۱۲۳
فصل ۱۴. قرارداد تبادل داده‌های الکترونیکی	۱۲۷
مشکل	۱۲۷
متون موجود	۱۲۹
سازمان تجارت جهانی (WTO)	۱۳۰
نقاط ضعف	۱۳۲
راه حل پیشنهادی	۱۳۷
فصل ۱۵. پرداخت‌های الکترونیکی	۱۴۱
مشکل	۱۴۱
متون موجود	۱۴۲
نقاط ضعف	۱۴۴
راه حل پیشنهادی	۱۴۵
فصل ۱۶. مالیات	۱۴۷
مشکل	۱۴۷
متون موجود	۱۴۸
نقاط ضعف	۱۵۱
راه حل پیشنهادی	۱۵۲
فصل ۱۷. حل اختلاف	۱۵۳
مشکل	۱۵۳
متون موجود	۱۵۴

۱۵۵	نقاط ضعف
۱۵۶	راه حل پیشنهادی
۱۵۹	فصل ۱۸. حقوق مالکیت معنوی
۱۵۹	مشکل
۱۶۲	متون موجود
۱۶۵	سازمان جهانی مالکیت معنوی (WIPO)
۱۶۶	نقاط ضعف
۱۶۹	راه حل پیشنهادی
۱۷۱	فصل ۱۹. انتشار محتوای مستهجن
۱۷۱	مشکل
۱۷۲	متون موجود
۱۷۶	نقاط ضعف
۱۷۷	راه حل پیشنهادی
۱۷۹	فصل ۲۰. امضای دیجیتال
۱۷۹	مشکل
۱۸۲	متون موجود
۱۸۶	نقاط ضعف
۱۸۹	راه حل پیشنهادی
۱۹۱	فصل ۲۱. آزادی های مدنی
۱۹۱	مشکل
۱۹۴	متون موجود
۱۹۵	قوانین حقوقی
۱۹۵	محافظت از حقوق خصوصیات و اطلاعات
۱۹۶	سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD)
۲۰۱	نقاط ضعف
۲۰۲	راه حل پیشنهادی
۲۰۵	فصل ۲۲. مسئولیت مدنی
۲۰۵	مشکل
۲۰۸	متون موجود
۲۱۰	انتخاب محکمه در فضای سایبر

پیش گفتار

این کتاب دنباله کار قبلی در رابطه با ناامنی اطلاعات است، که در آن استدلال شده است فقدان قوانین هماهنگ در سطح جهانی، فضای سایبری را به منطقه‌ای پرخطر تبدیل می‌کند. به طرق مختلف، این وضعیت شبیه مسائل موجود در برخورد با دریاهای آزاد است، جایی که فقدان قانون مورد توافق نیز یک خلأ اجتناب‌ناپذیر و حاد ایجاد می‌کرد. جامعه بین‌المللی در نهایت بر این چالش واقف شد و مذاکرات در مورد حقوق دریاهای را آغاز کرد. این مذاکرات تقریباً یک دهه ادامه داشت و در نهایت به موفقیت رسید. در نتیجه، جهان در وضعیت بهتری قرار گرفت.

در مورد فضای سایبری، چالش‌ها بسیار بزرگتر و عظیم‌تر است. در این عرصه سرعت تغییر فوق‌العاده بالاست، و خطرات آن همه کشورها را بدون استثنا تحت تأثیر قرار می‌دهد. در این فضا، هر روز به اصطلاح کوههای یخ جدیدی ظاهر می‌شوند، اما متأسفانه پاسخ‌های جهانی به این چالش‌ها پراکنده و نامنظم هستند. هیچ تردیدی وجود ندارد که یک نظام حقوقی جامع و مورد وفاق برای فضای سایبری در سطح جهانی ضروری است.

یک چالش ناشی از این واقعیت است که در این فضا سه بخش و بازیگر متمایز - دولت‌ها، بخش خصوصی و جامعه مدنی - فعالیت دارند که مشارکت و توافق میان آن‌ها در هر مذاکره‌ای ضروری به نظر می‌رسد. هر کدام از این بازیگران مصالح و منافع خود را دنبال می‌کنند و هریک ذینفع مشروع و کاملاً ضروری محسوب می‌شوند. **دولت‌ها** دارای قدرت واضح برای تصویب و اجرای قوانین هستند. **بخش خصوصی** موتور تحقیق و توسعه در بخش فناوری اطلاعات است و جزئیات دقیق سخت‌افزاری و نرم‌افزاری که معماری آن مبتنی بر آن است را می‌داند. **جامعه مدنی** نیز کاربر نهایی است که از استفاده آن بهره‌مند و از سوءاستفاده‌ها رنج می‌برد. هر سه بخش به نحوی در مذاکرات دخیل هستند. بنابراین، در فضای اعتماد و احترام متقابل، هیچ کدام از این سه نباید تلاشی برای تحمیل قدرت و اراده خود به دو طرف دیگر را انجام دهند.

سؤال مهم این است که آیا ضرورتاً مذاکرات میان این بازیگران می‌تواند انجام شود؟ این امر نشان می‌دهد که تنها سازمان ملل متحد قادر است یک فضای بی‌طرف و قانونی برای این کار فراهم کند. این تنها سازمان جهانی چندجانبه‌ای است که ما داریم، و مهر مشروعیت برای همکار بی‌نظیر است. با این وجود، باید مراقب بود محل مذاکره در سازمان ملل متحد به‌عنوان یک مذاکره صرفاً بین دولتی تفسیر نشود که در این صورت مؤثر نخواهد بود. از این جهت، همه ذینفعان باید در این کار شرکت کنند.